

o mirovne konference hitro napreduje.

svet se je zjedini glede porazorožitve Nemčije. Dovoljena ji bo armada prostovoljcev, broječa 100.000 mož.

glavne točke miru bodo v rokah Nemcev okrog 25. marca.

Pariz, 11. marca. — Velika petorica je včeraj sprejela pogoje za porazorožitev Nemčije in nekoč najmočnejšo militaristično državo na svetu zdaj popolnoma brez moči. Vse glase da nemška armada sme presegati 100.000 mož, prostovoljcev, ki lahko služijo dva leta. Maršal Foch bi bil poveljnik Nemčiji armado 200.000 mož, Lloyd George je predlagal, da 100.000 mož zadostuje; pozneje so se zborovalci sporazumeli za 100.000.

Druga točka se glasi, da se morajo nemška artilerija reducirati na kaliber poljskih topov; vsi večji topovi morajo biti uničeni ali izročeni zaveznikom. Vsa vojaška oprema, kar jo je v Nemčiji več kot 100.000 mož in omenjeno šte. 100.000 mož, mora biti oddana zaveznikom. Vsi vojaški eroplani, ki so v uporabi, se morajo uničiti ali izročiti zaveznikom. Vse fortifikacije ob reki Reni se morajo podreti. Vse vojaške municijske tovarne, da ne govorimo o proizvodnji streljiva, morajo biti zaprte. Nemčija potrebuje za vojsko armado.

Kakor izgleda stvar danes, bodo nemški delegatje v rokah preliminarni mirovni pogoje okrog 20. marca. Zavezniki so se

tudi pripravili za slučaj, kaj jim je storiti, ako bi Nemci zavrgli pogoje. Kdo bo zastopal Nemčijo na mirovnem kongresu, ni znano.

Pariz, 12. marca. — Ko bo prišel čas, da se podpisuje mirovna pogodba, bodo nemški delegatje morali stanovati v kaki plači v Versailles in jim ne bo dovoljeno iti v mesto Pariz. Jazno menje v Parizu je namreč tako nasprotno Nemčiji, da se vlada boji, da bi se pripetili kaki neljubi dogodki, ako bi se nemški delegati pokazali javno na ulicah.

Pariz, 12. marca. — Danes se je vrhovni svet posvetoval o pogojih, ki jih bodo stavili Nemcem v mirovni pogodbi glede zrakoplovov. Vsi člani sestavljeni od vojaških izvedencev so bili sprejeti.

Od Luksenburške vlade postavljena komisija, da preučijo ekonomske probleme izvirajoče iz vojne, je danes sporočila, da priporoča ekonomično zvezo z Belgijo in Francijo.

Velika petorica je sklenila, da se določitev turških mej vzame iz rok mejne komisije in da naj se določene meje določijo od vrhovnega sveta.

Istotako bo vrhovni svet sam določil meje med Jugoslavijo in Albanijo skupaj z vprašanjem jadranskega morja, kadar bo prišlo do razprave in določitve mej med Italijo in Jugoslavijo.

Bazel, Švica, 13. marca. — Meja med Nemško Avstrijo in Čehoslovakijo je bila zopet odprta v nedeljo o polnoči, kakor se poroča iz Dunaja.

Berne, Švica, 12. marca. — Švicarska vlada je danes sklenila, da pripozna novostanovljeni vladi Poljske in Čehoslovakije in da prične z njimi diplomatske zveze. Poljska je že poslala svojega zastopnika v Berne.

Slovenec-ubijalec.

Iz Manistique, Mich. poroča naš rojak, da se je prigodila ondi med Slovenci žalostna družinska tragedija. Slovenec Peter Mukavec je umoril soproga Francike Gašparič. Umorjeni je bil Hrvat. Potom poročila sta omenjena zakonska šla v nedeljo večer na sprehod, za njima pride Mukavec, ki je bil prej ljubimec Franciške Gašparič in ustrelil na soproga, ki je bil takoj mrtev, mrtvo truplo pa vrže čez most v reko. Truplo umorjenčeve so našli drugo jutro, Mukavca so pa prijeli in ga poslali v zapor v Escanabo. Neznano je še, kaj da je bilo vzrok groznemu činu, nupamno, da nam bo kateri ododnih rojakov poslal natančneje poročilo.

Calumetčane ta žalosten slučaj zanima zlasti radi tega, ker so vsi prizadeti razum umorjenega do lanskega leta živeli na Calumetu in sicer na Tamaraku št. 5.

Boji v severni Rusiji.

Arhangelško 10. marca. — Bolševiki so se poslužili včerajšnega lepega, akoravno mrzlega dneva in začeli iz zrakoplovov metati bombe na ameriške pozicije na Vagi. Zračni stroj je bil prvi, ki je nosil novo znamenje rdeče armade, namreč šestorog, lato rdečo zvezdo. Bombe niso napravile nobene škode.

Splošen položaj na fronti ob Vagi je danes nespremenjen. Ob Divini je včeraj sovražnik pričel z novim bombardiranjem. Ob železnici so bolševiki začeli dvakrat obstreljevati, pa so jih zavezniki kmalu prisilili, da so obmolknili.

Vas Kadiš, ki je že šest let sedemkrat menjala gospodarja, je zopet v rokah bolševikov. Amerikanci so spoznali, da je brezkorisno držati vas, zato se so umaknili na svoje stare postojanke ob mostu čez reko Emsta.

Avstrijske železnice v Hooverjevih rokah.

Pariz, 9. marca. — Velika petorica je sklenila, da prevzame Herbert C. Hoover, glavne železnice v deželah bivše Avstro-ogrske pod svojo kontrolo in jih operira s pomočjo svojega inženirskega štaba. Hoover ima oblast zahtevati od vseh novih držav na tleh nekdanje Avstrije potrebne lokomotive in tovorne vagonne za prevažanje živeža. Hoover je vso stvar izročil ameriškim vojnim inženirjem. Po sklepu zavezniskega vrhovnega sveta pojde v Čehoslovakijo, Nemško Avstrijo, Jugoslavijo, Srbijo Rumunijo in Črno Goro ves živež ki je nakupljen v Trstu in na Reki in nobena država ne sme delati najmanjših ovir pri razvažanju in razdeljevanju hrane. Posebna komisija starih mož bo preiskala finančno stanje v novih državah nekdanje Avstrije in poiskala pota, kako naj te države plačajo za živila.

Velika petorica je sklenila, da tudi Nemčija dobi potrebna živila do prihoda žetve, in sicer proti kreditu skozi nevtralne države in dalje mora Nemčija zastaviti vrednostne papirje inozemskih držav, ki jih poseduje.

Razdelitev nemških bojnih ladij.

Pariz, 10. marca. — Odkar se je Lloyd George vrnil v Pariz, se je opazilo, da je spremenil svoje prejšnje mnenje glede potopa nemških interniranih bojnih ladij. Namesto da bi jih vse potopili, je Velika Britanija pri volji da Francoska in Italija dobita nekaj teh ladij, dočim bi Angliška svoje potopila. Na ta način ne bo Zdr. Državam potreba izvršiti njihovega velikega nameravanega mornariškega načrta. Namen tega programa je namreč bil, da se ne dovoli nobeni državi ustanoviti tako velike mornarice, da bi bila le dotična država edina gospodarica na morju.

Pazite kam stopite!

Ta splošni izraz je resnega pomena, toda mnogokrat preziran in spahki so na dnevem redu, posebno tekom tega meseca. Ne dajšajte si trpljenja in bolečih z neuspešnimi leki. Rabite raje nemudoma Trinerjev Liment. To zdravilo vam nudi hitro in vspešno pomoč tudi pri revmatizmu, nevralgiji, protinu, oteklinah itd. Dobite ga pri vašem lekarnarju po oni ceni kakor poprej. Trinerjevo Grenko Vino je najbolje zdravilo zoper zabasanost, neprebavo, glavobol in vso druge nerede izhajajoče iz slabega želodca, in Trinerjev Angelica Grenček najboljša tonika za okrevanje je nekoliko poskočila na ceni toda naši odjemalci bodejo gotovo razumeli da so temu krive ogromne cene tvarine za izdelovanje omenjenega in pa novi davki ki so zahtevani od nas pri izdelovanju teh izvrstnih zdravil. Vprašajte vašega lekarnarja za obdeznane Trinerjeve preparacije.

Papež prosi za hitro sklenitev miru.

Pariz, 11. marca. — Danes je prišlo v javnost, da je sv. oče Benedikt poslal na vse velevalstie nujno prošnjo, da naj se mir z Nemčijo kar najhitreje mogoče sklene. Papež pravi, da ima Vatikanski zavezniki informacije, da je socialni in ekonomični položaj v Nemčiji silno resen in da se boji, da se bo boljševizem tako hitro razširil, da bo mogoče ustanoviti boljševiško državo.

Blokada Jugoslavije pred konferenco.

Posebna komisija odide v Ljubljano, da preišče vzroke, ki so dovedli do spopada med Slovenci in Italiji

Svarilo Zdr. Držav je pomagalo

Pariz, 9. marca. — Velika petorica je sklenila na petkovi seji da posebna zavezniska komisija obišče Ljubljano in pozve, kaj je resnice na dogodkih, radi katerih so Italijani blokirali Jugoslavijo. Italijani namreč tožijo, da je lokalna vlada v Ljubljani izgnala italijansko vojaško misijo in v drugem slučaju, da je srbsko vojaštvo onečastilo in sežgalo italijansko zastavo.

V omenjeni komisijo so imenovani sledeči: major-general C. G. Treat za družene države, major general Gordon za Veliko Britanijo, major-general Savy za Francijo in major-general Segre za Italijo.

Iz Rima je prišla uradna vest da je mednarodni admiralski odbor, ki poveljuje zavezniskemu boju nemu brodovju v Jadranskem morju, izdal proklamacijo, s katero svari jugoslovansko prebivalstvo v Splitu, Dalmaciji, pred iz gredi in napadi na zavezniske vojske in častnike. Admiralski odbor je pooblastil ameriškega pod admirala Niblacka, da prepreči četudi s silo orožja vsak nadaljni napad na Italijane s strani civilnega prebivalstva.

Brzjavka iz Rima, ki prinaša omenjeno proklamacijo, dodaje, da je krvoprelitje v Splitu največ po vzročilo, da je Italija ustavila izvoz živil v Jugoslavijo na kar je potem Amerika zagrozila, da ne pošlje niti enega drobca hrane več v Italijo, ako zadnja takoj ne dvigne blokade.

Italijansko časopisje, kakor tudi italijanski oficijelni krogi kujejo velik kapital iz "dogodkov v Splitu" in pišejo o "politični neizobraženosti" Jugoslovancev.

(Zadnji teden je bilo enkrat poročano, da je prišlo do krvavega spopada med Italijani in Srbi v Dalmaciji, toda prodornosti o tem spopadu niso še danes znane.)

Med diplomati v Parizu se govori, da bo jugoslovansko-italijansko vprašanje predloženo predsedniku Wilsonu v rešitev čim pride zopet v Pariz, kar se zgodi še ta teden.

Pariz, 9. marca. Svet desetih je zlomil obstruktivno taktiko Italije, s katero je hotela preprečiti oskrbovanje Avstro-Ogrske, Čehoslovakije in Jugoslavije z živim, ki je pod nadzorstvom Herbert Hooverja, ameriškega živeznega upravitelja. Nemčija potrebuje 2,500,000 ton, živil do prihoda žetve, južni kraji pa 3,000 ton na dan. Mr. Hoover je osredotočil 80,000 ton živil v Reki in Trstu, odkar so Italijani zaprli mejo. Mejo odpro takoj in vlaki, naloženi z živim odpeljejo proti severju.

Odaek še ni izdelal pravila, po katerih bodo plačevali živila.

Pariz, 11. marca. — Predsednik Clemenceau je kot prvomestnik

mirovne konference poslali nacemiku med zavezniske komisije v Trstu pismo, v katerem mu naroča, da mora od konference izbrati odbor za preiskavo spora med Jugoslovani in Italijani takoj odputovati v Ljubljano. V pismu dalje pravi, da odbor, kakor hitro bo iznašel vse podatke, stori takoj potrebne korake, da se krivci kaznujejo in da ako potreba, da se da italijanski vladi zadoščeno, kakoršno bo odbor smatral za umestno. Odbor bo dalje obvestil priavste, da bodo v slučaju, da se enaki dogodki zopet dogodijo, medzavezniske čete okupirale dotične kraje (Da bi se to vsaj zgodilo! Čim prej odstranijo Italijana iz slovenskega ozemlja, tam prej bo mir! Op. ur.)

Razmere na Nemškem se zboljšujejo.

Amsterdam, 10. marca. — Spartakovski čete so v nedeljo zasedle berlinsko predmestje Lichtenberg in so umorile 60 častnikov in vojakov in odnotni policijski postaji. Ta postaja se je upirala Spartakovecem od torka naprej.

London, 10. marca. — Brzjavka iz Kodanjske poroča, da je v soboto v metu Hall izbruhnil resen boj, v katerem jih je bilo veliko ubitih in ranjenih. Spartakovci so vjeti častnike in dijake metali v reko, kjer so utonili, po omh delih mesta, kjer se je vršil boj, so ropali in plenili po hišah in prodajalnah. Naposled so vendarle vladne čete dobile premoč.

Wolffova agencija trdi, da je bilo zadnji teden v Berlinu ubitih ali ranjenih en tisoč oseb.

Iz Berlina se poroča v Kodanjske, da so soboto ponoči Spartakovci razobesili cesarsko zastavo nad palačo. Vladne čete so jo takoj odstranile. Vojno stanje v Berlinu še ni preklicano. V Monakovem je položaj nekoliko mirnejši, večinski socialisti dobivajo vedno večjo moč. Štrajkarski položaj v srednji Nemčiji se je nekoliko zboljšal.

London, 10. marca. — Brezlična brzjavka daje poluraden popis dogodkov zadnjih dni v Berlinu. Boj se je pričel v sredo večer ob 10. uri, ko so uporniki odprli ogenj z poljskimi topovi in metalci min na policijski glavni stan. Ta boj je trajal do poznega večera v petek. Po raznih cestah in ulicah v severnem in vzhodnem delu mesta se je vršilo ropanje in klanje še v soboto. Spartakovci so se polastili Boetzove pivovarne, kjer so se zabarikadirali. Vladne čete so obkolile pivovarno in streljale nanjo z velikimi topovi.

Koblenc, 10. marca. — Amerikanski častniki so dobili informacije, da namerava general Hindenburg zbrati prostovoljce, s katerimi bo od Libave sem šel proti boljševikom. Nemški glavni štab je v Kolbergu in ker vsaj začasno ni več nobene nevarnosti od poljske strani, si ta z Hindenburgom na čelu prizadeva, da bi organiziral ob Baltiku armado, s katero bo nastopil proti Boljševikom.

Škoda povzročena zadnji teden vsled spartakovskih nemirov je veljkanska. Ena sama department prodajalna na Aleksandrovem trgu ceni štoto napravljeno na poslopju in na robi na 3 milijone mark. Vsa dosedaj precejšena škoda znaša že do 150 milijonov mark.

SAUCE FOR THE

Copyright, 1919, By John T. McCutcheon.

Courtesy of Mining Gazette.

Kako bi se počutil Italijan, ako bi mu Zdr. Države odpovedale dovoz hrane, kakor to je on Jugoslovonom?!

Dr. Tavčar o političnih razmerah na Slovenskem.

V Novem mestu je imel dr. Tavčar govor, v katerem se je izrazil, da bi se morala edina točka vsake stranke glasiti: delamo s prepričanjem, delamo z navdušenjem, delamo z ljubeznijo za Jugoslavijo, dokler ne bo podobna Triglavu in drugim našim gorskim velikanom, ki so od nekdaj in ki bodo tudi vedno zrla na našo sedaj osvobojeno domovino. Ako bi delali po tem programu v korist naši domovini, bi se ta hitro rešila iz položaja, v katerem ne danes nahaja.

Dr. Tavčar je nato opisoval neustrašivost in nepotrpežljivost političnih strank. Boji se, da smo ostali pod kožo taki, kakoržni smo bili. Kot vzgled navaja dva shoda: ki sta se vršila v okolici Novega mesta. Prvi shod je sklicala naša stranka. Na to skupščino so navali naši politični nasprotniki in jo skušali razbiti. Drugi shod je sklicala slovenska ljudska stranka v Št. Jerneju, in tudi na ta shod so prihrumeli politični nasprotniki (ne vem, kateri stranki so pripadali) ter nasilno nastopili proti prisotnim duhovnom in proti možu, ki je imel biti glavni govornik. Shod se ni mogel vršiti. Take dogodke mora naša stranka najstrožje obsoditi. Kam bomo prišli, ako bomo preprečevali in razbijali politične shode? Taka navada vodi do pesti in noža.

Gotovo ne bomo trdili, da je najboljši politik na našem jugu oni, ki ima najmočnejše pesti ali najdaljši in najbolj oster nož. Res ravno nasprotno, da potrebuje naša dežela vse tri politične stranke

in da je mnogo stvari, katere omremo doseči, ako se potegnemo za nje vse tri stranke složno in edinstveno. Povsod, kjer je narod dostojen svobodno izražati svoje mišljenje, in izključeno je, da bi se smela s silo preganjati politična naziranja. Zato ni samo dolžnost vseh naših strank, temveč zahteva to tudi njihova čast, da store tako vse, da se taki slučaj ne ponove več. V jugoslovanski demokrati stranki je prostora za vse sloje našega prebivalstva. Radostno pozdravljamo v naših vrstah delavca, pozdravljamo isto tako tudi kmetovalca. O kmetakem stanu je treba reči še nekaj posebnega. Poljedelec je najmočnejši oslon v jugoslovanski državi. V interesu vseh strani je, da se ta temelj ne oslabi, da se dvigne nasprotno naš poljedelec do najvišje stopinje njegove gospodarske moči. Da se to gospodarsko blagostanje emogoči, morajo prenehati vsi taki politični nastopi in prepri med nami. Pogubno bi bilo, ako bi se politična podvzeta in delovanja delila zaradi politične razdvojenosti. Harmonija pri gospodarskem delovanju bo visela v zraku, ako bomo šli eden na drugega s pestmi.

Navajal je dalje, da je na Slovenskem vse polno nezadovoljnih, ki niso z ničemer zadovoljni. Pri nas nastajajo razne diktature, ne samo v politiki, temveč tudi v književnosti. Najhujše je z nezadovoljnosti v politiki. Vse jim je prekasno. Oni bi hoteli, da bi že videli v Ljubljani vsenčilišče, visokoh tehnič no šolo, itd. Radi bi videli že dovišeno kanalizacijo, regulacijo Ljubljanice, itd. Z eno besedo — oni zahtevajo od narodne vlade nemogoče stvari. Nezadovoljnost bo izginila, kadar bomo, kakor sta se izrazila Rašič in dr.

Kramar, Prišli vsakogar, ki je sposoben, da začne zopet delati, in kadar bomo pregnati vse, ki motijo javni red. Vskladno se mora zopet poprijeti posla, avtoriteta države se mora zopet upoštevati, ker brez dela in avtoritete je nemogoča moderna, svobodna in napredna država, po kateri streme istotako tudi vsi naši nezadovoljneži.

Umikanje vojske preko slovenskega ozemlja.

Po Obzreu od 12. novembra je pisal Slovec:

Skozi slovenske kraje prihajajo po vseh dolinah in preko vseh gorskih prelazov nepregledne množice vojakov. Do kranjske meje so dosedaj dospelo samo etapne čete, tren, topništvo in številni avtomobili. Zlasti zaradi tega umikanja trpi prehod, ki vodi skozi vipavsko dolino. Toda vodi stara rimska cesta od Krušice proti Rogatecu in dalje proti Ljubljani. Ceste se križajo pri Ajdovščini in Rogatecu. V Ajdovščini je tako vrvenje, kakor takrat, ko je padla Gorica. Proti Gorici se vale še vedno nove čete, med prebivalstvom pa vlada strah pred temi četami. V Vipavsko dolino bo dospelo, kakor poročajo, do 200.000 mož. V tem velikanem sprevedu so pomešani topovi, tren, avtomobili, pešci, živina, konji, konjeniki, živinorejci, prodajalci in mnogi drugi. Ob cesti gore ognji, v jarkih pa se vse polno municije, orožja in konjskih trupel. Vse to preprečuje promet na železnici. V Ajdovščini je velika straža narodne garde, ki je prevzela vse vojaške predmete. Tej narodni straži izvrstno pomaga vzorno disciplinirani češki strelniki polk št. 30. Narodno stražo sto-

ji v Vipavi, v Šent Vidu, na Razdrtem, v Postojni, na Planini, v Rogatecu in na Vrhaiki. Povsod je je preskrbljeno za prehrano vojaštva.

General Čičerič, ki je dospel v Ljubljano 3. novembra, je izjavil, da sestoji vojska, ki se vali proti Kranjski, iz 4., 7, 16., in 23. armadnega zbora. Del armade že pleni po Goriškem. Dva zbora sta na pot preke Nabrežine in Ajdovščine, en zbor proti Idriji in Škofji Loki, en zbor pa koraka skozi soško dolino proti Podbrdu. Armada šteje 400.000 mož in 80.000 konj. Hrane je bilo samo za par dni, in vsled tega zahteva armada, da jo prebivalstvo prehrani. Transporti bodo trajali pet do šest tednov.

Avstrijski Slovani so izvojevali laško zmago ob Piave.

"Agrar Tagblatt" je priobčil zanimive posameznosti glede poloma ob Piave. Medtem poroča list tudi naslednje:

—Ko so dospele zavezniške čete do Susegana. Ponte di Piave in Montiena, je sklenilo avstro-ogrsko armadno vodstvo dne 24. oktobra, da jim vrže nasproti 36. hrvaško, 31. češko in 44. slovensko divizijo, nadalje eno nemško divizijo ter 12. hrvaški ulanski polk.

Hrvaški polki 19. in 116., češki domobranski polk 2f. pa so izjavili, da se nočejo boriti proti Francozom in Angležem ter so se umaknili nazaj, mesto da bi šli naprej.

Z isto izjavo je zapustil fronto hrvaški polk št. 78. v družbi treh nadaljnjih čeških polkov.

Ob istem času sta hrvaška polka 96. in 135. odprla sporazumno z

nadaljnimi češkimi oddelki Italijanom fronto najjužnem krilu pri Stino di Livenza, dočim so se slovenske marš-formacije pri Vidmu uprle.

Posledica tega je bila, da so se morali umakniti tudi nemški in madžarski polki.

Isto se je zgodilo tudi na Tirolskem, kjer sta hrvaška domobrankska polka 25. in 26. izjavila, še pred pričetkom boja, da se ne bosta borila proti Francozom in Angležem ter odkorakala v smeri proti Toblaclu.

Tako poročajo listi.

Sedaj imamo tu v Ameriki pozitivni dokaz, da so avstrijski Slovani zmagali ob Piavi, ne pa Italijani!

Res je, da bi ne bilo mogoče nastaviti zmage zveznikov, tudi če bi avstrijski Slovani ustrajali v boju proti Italijanom, Francozom in Angležem.

Polom na zapadni fronti bi dovedel do zmage tudi na italijanski fronti.

Istovčasno pa je jasno predvsem dejstvo.

— Avstrijski Slovani, Slovenci, Hrvati in Čehi se niso hoteli boriti proti Francozom in Angležem.

Proti Italijanom so se hoteli boriti še nadalje, kajti dobro so vedeli, da jim hočejo ugrabiti Italijani to, kar jim je najljubše, — njih rodno zemljo, katero so zhanli ubraniti proti če povsem drugačnim sovražnikom kot so Italijani, proti Nemcem in Turkom.

Italijanska armada je potrebovala pomoči slovenski vojakov v avstrijski armadi ter se je te pomoči tudi v polni meri poslužila.

Tem grše za Italijane ali pravzaprav za italijanske imperijaliste

pa je sedaj če hočejo vzeti zemljo, onim, ki so jim pripomogli do zmage.

To dejstva dosedaj še niso bila znana v Ameriki ter jih priobčamo s tem večjim veseljem, ker nam nudijo končni dokaz, da bi Italijan nikdar ne prodrl fronte ob Piave, še bi jim ne prišli na pomoč slovenski vojaki v avstrijski armadi.

Ko čitamo vse to ter razmišljamo tem, se nam zde naravnost bogoskrunske besede italijanskega kričača, Gabriela D'Annunzio, ki je izjavil, da je Italija sama premagala sovražnike.

G. N.

VASTBINDER & READ

Glavni agenti

za

TRINERJEVO

Grenko Vino.

Popolna zaloga Severjevih

zdravil

Cor Oak in Sta Cesta, Calumet

Ržena moka 25 funtov

\$1.10

77 Salatno Olje, galon

\$1.98

B & H
CASH & CARRY
The Quality You Know

— Ravnokar prejeli 1500 novih slovenskih krvatskih in poljskih plošč (records), McLogan & Pianos Music Co.

ZNIZANA PRODAJA MOŽKIH HLAČ

Okrog 600 parov možkih delavnih in nedeljskih hlač v vseh merah, 29 do 43 pa gori do 56 bo prodanih po cenah, ki so slažje kot cena para "overalls".

Na izbiro vam je kterikoli par v zalogi z

25c popusta na dolarju.

ROSENBAUM

327-Peta cesta, Calumet---Nasproti Star gledaliska.

ZADNI DNEVI JERUZALEMA.

Zgodovinski roman.

Spisal J. Spillman D. J.

„Ali sili Sila?“ vprašam razjarjenega starca. Ko mi pokima, mu pravim: „Naglo mi odprti vrata, da skrijeva dragoceno svetinjo, ki ti jo moram izročiti!“ Lahko si misliš, dragi Lucij, kako je ostrmel starček, ko sem sem snel iz pod obleke sveti zaklad in ga izročil njegovemu varstvu! Prijel me je za roko in zdirljala sva za neprodirnimi ograjami in gostim grmičevjem na konec vrta, kjer je edvalil debelo skalo in me potisnil v temno voltino. Ko sva bila znotraj, je potegnil za močan drog in skala je zopet zakrila odprtino, tako da jo uhajala svetloba v voltino samo skozi ozko špranjo. Bilo me je pošteno strah. Toda, ko sem čul, da je iz te voltine Gospod obudil mrtvega Lazarja, mi je takoj odleglo. Sila je poljubila obličje Jezusovo na prtu ter ga položila poleg neke druge podobe — rekel je, da je Mati božja, katero je bil naslikal evangelist Luka — ter oboje skrbno zavil v nepremoljivo platno in spravil na varen prostor. Dovolil mi je ostati v olini, kjer je imel dovolj živeža, okler bi ne odšli Rimljani. Toda isem se maral dolgočasiti v olini; ko sem mu dovolj trdno obljubil, da ga ne bom izdal Rimljanom, me je izpustil na prosto. Že sem mislil oditi proti Jerihi, ko me izvoljajo vojaki in odpeljejo v tabor poveljnika Platona. Bilo bi po meni, ljubi Lucij, da nisem naštel na tebe, ki si me rešil iz zadrege. Toda glej, že se nagiba solnce v zaton in tudi golobčki dobre gospe Pavline so izginili raz strehe.“

„Res je, dragec moj! Vrniti se morava v tabor.“ Prolil bom Titu, da te pusti pri meni, dokler se ti ne ponudi ugodna prilika, ko boš lahko brez skrbi odšel v Peto mesto na očetu. Saj se menda ne boš branil nekaterih malenkostnih in lahkih opravil v Titovem sotornu?“

„Čemu neki? Da sem le pri tebi, dragi Lucij!“

Tako se vrneta oba v tabor in Titu je všeč nasvet tribuna Lucija.

Šestnajsto poglavje.

Eleazarjeva zavist.

Nepopisno navdušenje je zavladalo v mestu, ko je planil Eleazar si svojim pristaši na sovražnike in so jim bojevali s Titom „Ujel je rimskega poveljnika! Cesarjevega sina žene v mesto! Radujte se, hčere sionske, pojdite naproti zmagovalcu in ga pozdravite s pesmimi in citami!“ je vrisalo ljudstvo po jeruzalemskih ulicah in se veselilo zmage.

Toda kmalu so spoznali veselja pijani meščani, da so se bridko varali, in njihova radost se je nagloma izpremenila v obupno žalovanje. Pozno v noč so namreč jeli donášati čez bližnje vrtove proti mestnim vratom mrlične in ranjene z bojišča. Bilo jih je mnogo; straža je skušala ob svitu plamenice spoznati padle žrtve in je klicala navzočemu ljudstvu posamezna imena, da bi se javili sorodniki in znanci ter sprejeli ranjence v oskrbo, mrlične pa izročili hladni gomili.

Tudi Eleazarjevo ime je bilo čuli med drugimi; ali nihče se ni oglasil, nihče se ga ni usmilil. Ko je bil premagan, so zbežali njegovi pristaši, kar jih ni posekalo rimsko orožje v tempelj, da bi se izognili zaaramovanju ben Giora in njegovih privržencev, ki so ves čas brezskrbno opazovali njegovo obupno bitko raz obzidje.

Eleazarjevi ženi, ki je živela zadnja leta zapuščena in osamljena, tako da je malokdo poznal so-progo tempeljskega glavarja, pa tudi ni bilo ničesar znanega o krvavem spopadu zunaj mesta in ni niti slutila o žalostnem položaju svojega moža.

Kaj uče, da se nihče ni oglasil, ko so stražniki klicali Eleazarjevo ime! „Položite ga poleg drugih ranjenecv!“ zaukaže načelnik straže in mu iznova posveti v obraz, ki je zelo izpremenjen, skoraj spačen od bolečin. „Drago je plačal svojo vročekrvnost in neugnan predzanos! Zdi se mi, da je poujem! Ali ni nikogar tukaj, ki bi bil izvežban v zdravilski umetnosti? Vsak hip nam lahko izdahne!“

Tu stopi iz teme v krog baklignega svita čustljiv starček in pravi: „Izroči ga meni! Poskusiti hočem, morda bo Gospod blagoslovil delo mojih slabotnih rok! Jaz sem zdravnik Evzebij in stanujem v starem Davidovem poslopju, katero sem s pomočjo usmiljenih in sočutnih sie izpremenil v oskrbovališče zapuščenih ranjencev. Tudi druge bolnike, za katere bi se nihče ne zmenil, sprejemam rad v svojo hišo. Toda najprej moram tem, ki so tukaj, obvezati najnevarnejših rane in potem jih nositi pod mojo streho!“

„Gospod ti bo obilno poplačal ter blagoslovil tvoje usmiljeno srce in tvoje debrodelne roke!“ odgovori načelnik, katerega je tolika požrtvovalnost starčkova, dasiravno je bil trdosrčen vojak, precej osupnila. „V teh težkih dnevih nisem pričakoval v Izraelu tolikega sočutja. Radi bomo pomagati tvojemu nasvetu in opravili zapuščene ranjence v tvoje stanovanje — dasiravno so naše roke bolj navajene rane sekati kakor celiti!“

„Za prvo silo bi prosil samo ne koliko vode in več svetlobe. Platnene obveze imam s seboj,“ odgovori Evzebij in se približa Eleazarju, da prične pri njem delo usmiljenja.

S pomočjo nekega navzočega stražnika mu odpre prsni oklep in prične preiskovati posamezne rane. „Ubog si siromak,“ vzdihne sam pri sebi, „kako hudo ga je razmesaril sovražnik! Vse opečje ima zdrobljeno, morda so izpahnjene tudi sklepi! Prav posebno mu bode morala biti sreča mila, če bo še kdaj stopil na nogo!“ Potem pomigne k sebi ženski osebi, ki mu je sledila z zakritim obličjem ter nosila v rokah košaro platnenih ovojev in raznega zdravniškega orodja. Takoj prične žena pod Evzebijevim nadzorstvom izpirati zovajoče rane ter polagati vanje zdravilna zelišča, zložene platnene kosce in povezovali pred skrbnimi očmi starčkovini. Pri tem se zbudi Eleazar iz omotice in začne škripati z zobmi od srda in togote ter preklinjati onega Rimljana, ki mu je vsekal tako strašno rano in ugrabil venec zmage. „Če ni bil vražji duh iz pekla, ni bil nihče drugi kakor Lucij Flav; gorje mu če mi pride še kdaj v roko!“ šepetajo njegove ustnice in žena, ki ga obvezuje, strpeto od strahu in groze, ko čuje te naščevanja željne besede. „Le mirno, prijatelj moj!“ ga opominja Evzebij. „Sicer, ti bo vsak hip strastno razburkana kri zadržala iskrico življenja!“

Nato se približa duhovnik drugim ranjenecem, ki čakajo njegove pomoči. Vsi so mnogo bolj mirni, kakor njihov načelnik in gledajo s hvaležnimi očmi svojega dobrotnika. Mnogo izmed njih je težko ranjenih. Toda konjska ko-

pita, ostri rimski meči in siloviti udarci lopat so marsikomu za vselej strli in polomili ude. Zena, ki se je sprva trepetaje dotikala krvavečih ran, postaja pri vsakem ranjencu pogumnejša in spretnjša in ne potrebuje več navodila duhovnikovega, kako treba izčistiti rano, ustaviti kri in položiti obveze.

Okoli polnočne ure položijo ranjence na nosila in izprevod se jame pomikati proti gornjemu mestu. Saba in Natanael sta bila namreč sporočila, da bo ondi vse pripravljeno za sprejem bolnikov. Obenem sta naznanila Evzebiju žalostno novico, da je bil baje nekdo izmed kristjanov, še predno se je začela bitka zunaj mesta, blizu Golgote, kamenjan, ker ni maral raz obzidja preklinjati Rimljanov. Takoj odide svolasi duhovnik na lice mesta, da se prepriča o presretljivem dogodku, in vzame seboj za spremljevalca močnega Saba.

„Preiskati morava vso pokrajino krog golgatskega griča, morda bo deva opazila sledove krvavega dejanja,“ pravi Evzebij in hiti s svojim spremljevalcem v jasnim mesečnem svitu proti Kalvari ji.

Ni jima treba dolgo časa iskati. Kakih dvesto korakov od poti leži truplo mučencevo. Sveta groza jima jame stiskati srce, ko ga zagledata ležati na tleh v lastni krvi z razprostrtimi rokami in obličjem, obrnjenim proti tlom.

„Tako je ležal Štefan — videl sem ga z lastnimi očmi,“ pravi Evzebij globoko ginjen. „Dragi sobrat, ki je bil kamenjan zaradi Kristusovega imena, mu je bil podoben v smrti in zato se zdaj z njim vred veseli nebeškega plačila. Truplo, katero bo Gospod sodnji dan obudil v večno življenje, morava ponesti odtod in ga položiti v grob poleg dišav, kakor smo takrat storili s Štefanom!“

Evzebij se skloni k mučencu ter ga spoštljivo poljubi. Ah pri tej priči se zdrzne in začudi ter pravi čez nekaj časa: „Čudno — zdi se mi, da je še življenje v njem. Ah nisi pripovedoval, da je bil kamenjan še pred bojem! Brez dvoma še živi! Rimci ga previdno in dvigniva ga kvišku, tako ga lažje preiščemu!“

Evzebij in Saba položita mučencega znak ter privzdigneta gornji del njegovega života. V tem hipu posveti lunin žarek na njegovo blede obličje in oba hkrati vrisneta kakor iz enega grla: „Pavlin!“

„Ni še umrl, še mu utripa srce! Kamen, ki ga je zadel na glavo, ga je onesvestil! Drugi udarci, ki so prileteli na prsi in pleča, najbrž niso bili tako nevarni. Ali si dovolj močan, da bi vzela mladeniča v svoje naročje in ga ponesel domov, Saba!“

„Z lahkoto bom nosil sveto breme“, odgovori Saba. „Ali zdi se mi skoro krivično, da mubodeva vzela venec mučenštva, ko stoji takorekoč med vrati, skozi katerega se pride v nebesa!“

„In vendar smo dolžni ohraniti ugašajoče življenje. Morda mu hoče Gospod krono katero si je zaslužil z mučenštvom, okrasiti z novimi biseri in ga v ta namen ohraniti pri življenju.“ odgovori Evzebij.

Saba vzame Pavlina v svoje naročje. Evzebij pa opre okrvavljeno glavo mučencevo in tako odideta proti mestu.

„Nov ranjenec!“ pravi duhovnik stražniku ob vratih sodnikov, ki jima je umiraje in nezaupljivo dovolil tako pozno vohod v mesto. Kmalu nato stojita pred vrati Davidove hiše.

Medtem so iz dvorane, kjer se je vršila Gospodova zadnja večerja, kristjani iznosili vse, kar je spominjalo na službo božjo, in jo

izpremenili v bolnišnico za ubogjen zapuščene meščate, ki so popadali na bojišču. Tamara in Sara sta razprostrli ob njenih stenah dolgo vrsto žimnic in blazin, kamor so položili ranjence. In pripetilo se je, da so položili Pavlina poleg Eleazarja. Evzebiju se je zdelo primernejše, če pridrži mladega levita, o čigar uspešnem zdravljenju še ni bil do dobra prepričan, pod svojo streho, kakor če ga pošlje na dom njegove bolne matere.

Starček mu izmije s Tamarino pomočjo globoko rano na senu in da mladenki navodilo, kako naj polaga nanjo hladilne obkladke. Ni mu treba naročati posebne skrbnosti in pazljivosti; oseba ranjenčeva in sveta stvar, zaradi katere so ga sovražniki obdali s krvavimi ranami, zahtevata že itak izredno spoštovanje in postrežljivost. „Sel je v smrt za sveto vero,“ šepeta, Tamara v svetem navdušenju in stopi med tako različna ranjenca, da bi jima v dolgi noči ne manjkalo potrebne pomoči.

Šele proti jutru se zbudi tempeljski glavar iz nezavesti, in ko vidi svoj bedni, skoro obupni položaj, ga popade strastna in divja jeza. Vse ga jezi najmanjša stvarca mu ni po godu: skeleča rana, sramotni poraz, katerega ima po njegovih mislih na vesti ben Giora ker mu ni hotel prihiteti na pomoč z vsemi svojimi četami, brezbriznost lastnih pristašev, ki so ga zapustili na bojišču in zbežali v tempelj, in slednjic nečuvstvena sramota, da so ga rojaki navzlic njegovemu poveljniškemu dostojanstvu prinesli v nepoznano hišo, izročili oskrbi tujih in napol divjih ljudi ter ga položili poleg priprostitih vojakov. V svojem nepremagljivem srdu preklinja samega sebe svojo okolico, vse, kar mu pride na misel, in prične končno zasramovati tudi svojo ženo, ker ga je zapustila v nesreči ter ga porinila čez donišči prag na milost in nemilost trdosrčnih ljudi.

Tamara si prizadeva na vse načine, kako bi razvedrila jezno obličje Eleazarjevo. Ko vidi, da je ves trud zaman, mu prične očitati rekoč: „Ali te ni sram, da ne moreš prikriti svoje nevolje in krotiti svojih divjih strasti? Rahele najbrže ničesar ne ve o tvoji bolezni. Naznanila ji bom tvoje želje, in če te bo mikalo boš kmalu lahko v domači hiši, dasiravno te ondi zdravnik ne bo mogel tako često obiskovati, kako tukaj, kjer si pri poštenih in zanesljivih ljudeh.“

Tamarine besede zbudijo pri bolniku silno pozornost. Dozdeva se mu, da ne sliši prvič njene nežne in zvonke govornice. Doslej še ni mogel spoznati v tej mračni in prostorni dvorani postrežljive deklice, in tudi kadar je napol bdel v nezavesti in poslušal njene tolažilne in mehko zveneče besede, se ni mogel v duši domisliti njene pravo in jasne slike. Sprva misli, da ima pred seboj bolno Rutho, ki ga je večkrat na sličem način navajala k potrpežljivosti in obenem branila njegovo blago ženo Rahele. Sčasoma pa postaja mirnejši, v duši mu vstajajo čimdalje bolj jasne misli in slednjic se spomni, da je Ruta že mrtva. In tedaj mu šine v glavo misel, nagla in svetla kakor blisk: Tamara.

Tista ura, ko je Eleazar opazil v svoji bližini Tamara, mu je še bolj zagrenila bivanje v Evzebijevi hiši. Vse mu je bilo jasno. Deklica je ona Tamara, ki jo je imel pred štirimi leti v svojih rokah; takrat je bil trdno prepričan, da bo ostala njegova za vselej. Toda tempeljski glavar se je bridko varal.

(Dalje prihodnjic.)

Richerjev Pain Expeller

z sidrom

Denar

vložite na obresti

PRVO NARODNO BANKO V CALUMETU.

Prihranite vedno vsaj nekaj vašega zaslužka ter ga naložite tam, kjer ga zamorete dobiti, kadar ga potrebujete. Vložiti zamorete vsako vsoto od ENEGA DOLARJA naprej.

Za hranilne vloge plačamo obresti

PO TRI OD STO.

Drago nam bo vedno biti vam na uslugo.

Prva narodna banka v Calumetu.

SE VEDNO NA STAREM MESTU,

In še vedno izdelujemo slike prve vrste po najnovejšem kroju. Naša posebnost so ženitovanske skupšine. Dobro delo, skrbna postrežba in primirne cene je naša posebnost

HERMANS STUDIO

Peta cesta.

Calumet.

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860

Število zavarovalcev . . . 3,297,000

Sedanja rizika zavaroval-

nine 3,729,959.00

Dividenda izplačana član-

om 320,172.68

Požarne izgube . . . 151,250.42

Vrednost v gotovini . . 206,263.48

Naraščaj denarja v zadnjih sedmih letih.

1912 127,284.81

1913 129,067.45

1914 140,991.97

1915 156,150.60

1916 159,020.74

1917 179,829.38

1918 206,263.48

DIREKTORJI:

Henry A. Kittl, predsednik, Oscar

Keckonen, podpreds. John Waat-

ti, tajnik, O. K. Sorsen, podtaj-

nik, Jacob Uitti, blagajnik, Al-

bert Tapani, pom. blagajnik, I.

W. Frimodig, glayni upravitelj

Mat. Lohela in William Johnson,

dbornika.

Ali potrebujete očala?

Ako jih da, oglasite se pr nas in mamostroj za pregled in poskus očii, z katerem natanko preiščemo očii, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v zalogi popolno izbirko zlatnine, ur, stenskih in žepnih, prstanov, rožnih vencev, peres in raznih družih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

312 - peta cesta - Calumet, Mich

Dobro sredstvo za vtreti

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

imaše nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celem svetu.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Vesti iz Domovine.

Nasilno postopanje Italijanov.

Italijani v Trstu.

Iz Ljubljane se poroča 15. nov. Obnašanje Italijanov je izzvalo nevoljo in reakcije pri samem italijanskem prebivalstvu v Trstu. Od bivše avstrijske vojske se je nabralo v Trstu 40 vagonov moke in 20 vagonov sladkorja. Vse te zaloge so Italijani konfiscirali ter odpeljali na ladjah v Italijo. To je vzbudilo ogorčenost po celem Trstu. Zlasti nezadovoljno je italijansko delavstvo, ki je bilo še včeraj nacionalistično razporejeno, ter trgovski in meščanski krogi. Tržaski Italijani so razobesili zelo malo italijanskih zastav zato pa so razobesili toliko več takozvanih zastav sv. Justa (modrorumene na drogu s sulico). Delavci, katere so najeli Italijani za čiščenje luke, so menjali že prvi dan, tako da morejo opravljati sedaj ta posel italijanski vojaki. Naši ljudje poročajo, da je bil sprejem italijanskega kralja v Trstu zelo slab, da tudi pri tej priliki ni bilo videti veliko italijanskih zastav. V Trstu se zbirajo vsi italijanski vojni ujetniki, ki se vračajo v domovino. Ker je velika vojaščina za tako ogromno število ujetnikov premajhna, kampirajo ti ujetniki na prostem ter imajo niti dovoljne hrane niti obleke, ki bi jih varovala pred ostrotržaško burjo. Stražijo jih oddelki s strojnimi puškami. Ujetniki izražajo na glas svojo nezadovoljnost prepevajo revolucionarne pesmi ter kličejo: "Evviva la Russia." V Ajdovčini je malo Italijanov. Italijanski vojaki v Ajdovčini izjavljajo, da so nezadovoljni, da žele iti domov, in se pritožujejo, da jim je mraz. Slučajno je letos burja zelo ostra, tako da je Italijanom zadnje dni večkrat prevrnila šatore.

Italijansko nastopanje na Slovenskem.

Ljubljana 15. novembra. Italijani na Kranjskem so v začetku trdili, da bodo prišli do Save, ker Pivka ni pritok Save. (Pivka izginja pri Planini pod zemljo ter stopa pozneje kot Ljubljanica zopet na dan in je pritok Save, tvo-reč tako vodno mejo, ki bi imela biti demarkacijska črta.) Te vodne meje niso hoteli Italijani priznati do srbske intervencije.

V Gorici je do včeraj poslovalo jugoslovansko mestno zapovedništvo. Da so bile odstavljene, se ne poroča. Zato pa kratko Italijani v Gorici ljudem osebno svobodo, ter so pričeli preganjati iz mesta nekatere agilnejše Slovence, ki niso domačini. V Gorici plenijo jugoslovanske znake in zastave. V Biljih pri Gorici je dal italijanski poveljnik zapoved, da morajo vsi pozdravljati italijanske častnike in da se mora vsakdo odkriti pred italijansko zastavo. Naše prebivalstvo se odločno drži ter se ne pokorava tej zapovedi. V Gorici je italijanski oficir vprašal dijaka Besednjaka, kaj je, in ko mu je ta odgovoril, dalje Jugoslovani, ga je častnik udaril s palico po glavi.

Zavezniki ščitijo slovensko ozemlje.

Ljubljana 14. novembra. Srbski podpolkovnik Svabič, ki se mu di tu, je dobil od srbske vrhovne komande nalog, da zaščiti v imenu zaveznikov Ljubljano in slovensko ozemlje. Svabič je sporočil danes zjutraj to povelje italijanski vrhovni komandi, kateri sedaj ni več treba pošiljati italijanskih čet na slovensko ozemlje.

Blamaža reških italijanašev.

Primorske Novine pišejo 13. novembra v članku pod tem naslovom: Reški Italijanaši so pokliadli italijansko floto na pomoč

proti nasilju, masakriranju, ubijanju od strani Hrvatov. To je učinil v prvi vrsti župan dr. Vio. Ko je dospela italijanska flota je pozval veliki župan dr. Lenac v prisotnosti italijanskega admirala dr. Via; "Govorite sedaj, gospod župan, o ubijanju in masakriranju Italijanov!" — Župan Vio je ostal osramočen, ujet na laži. Admiral italijanskega brodovja se je sam prepričal, kako debelo se lažejo njegovi rojaki. Prisotnost italijanske bojne ladije je popolnoma odveč, ker ne bodo miroljubni in pravični Jugoslovani delali nad ni komur nasilja.

Poštni promet z inozemstvom:

Iz trgovske in obrtne komore v Zagrebu se morejo o počenši od danes odpredelati obična (ne priporočena) pisma iz Hrvatske, Bosne, Dalmacije, Istre in Slovenije tako v Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko, kakor tudi v ostalo inozemstvo po celem svetu. Glede vzpostavitve ostalega prometa potom pošte se vrše še pogajanja, ki bodo v kratkem zaključeni. (Obzor, 15. novembra.) Kakor je razvidno iz te vesti, morejo naši rojaki v starem kraju odpremiti pisma v Ameriko, medtem ko je še vedno nemogoče poslati pisma od tu direktno v Jugoslavijo.

Protest dr. Pogačnika.

Ljubljana 9. novembra. Po izvršenju določb premirja, ki je bilo sklenjeno med avstroogrskim vrhovnim vojaškim zapovedništvom in Italijo, je prišlo do nesoglasja. Italijan trdijo, da mora bivša avstroogrška vojska izročiti vse orožje in bojni material, izvzemši osebno orožje, sanitetni material, vojaške kuhinje, živež in prevozna sredstva, ki so potrebna za njih prevažanje. Vrhovno vojno zapovedništvo zastopa proti temu stališče, da se ima izročiti samo polovica težkega materiala. Italijanski zaupniki za preuzetje nimajo eksekutivne oblasti, da izvrše svojo voljo. Italijani se groze z represalijami, z ustavitvijo pošiljanja brzogovorne, telefonske in železniške službe v področju, katero je v gotovilaa intenta, kar bi bilo zelo opasno za prevažanje čet. Zastopništvo narodne vlade v Ljubljani pod načelstvom dr. Pogačnika, je dospelo v Postojno, da posreduje pri italijanskem polkovniku Časteliju. Narodna vlada zastopa stališče, da niso pogoji premirja obvezni za nevtralnega Jugoslavijo, da je okupacija nevtralnega zemljišča proti prava, in da pripada material, ki se nahaja na jugoslovanskem ozemlju Jugoslovanom. Polkovnik Castelli je izjavil, da ne more sprejeti protesta na znanje kot vojak, vendar pa je poslal tozovno noto narodne vlade v Italijo. Narodna vlada je poslala prošnjo v Zagreb, da naj bi Narodne Veče izposlovalo pri zaveznikih, da se prekličo okupa cija jugoslovanskega ozemlja, oziroma, da se italijanske čete izmenjajo z angleškimi, francoskimi ali ameriškimi četami, ker se je bati, da ne bi

hotela Italija z okupacijo jugoslovanskega ozemlja stvoriti državnoopravni prevrat.

Zelene čete na Belokranjskem.

Po Obzoru od 14. novembra poroča Slovenski Narod po vesteh iz Bele krajne, da so zelene čete že v sredo prekorale Kolpo, stopile načrtnomaljska tla in ogrožajo Kostell ter Poljansko dolino. Prve čete zelenega kadra štejejo 500 mož, za katerimi prihaja glavna armada zelenega kadra 1900 mož. Nata način bila bi odprta zelenemu kadru pot po celi Belik rajni ter bi imel preč kočevskih šum najkrajšo pot v topliški okraj in Novomesto. Zato je treba, zaključuje Slov. Narod, urediti tu močne straže ter jih preskrbeti strojnimi puškami.

Rudniki v Idriji zopet v obratu.

Iz Ljubljane poročajo 12. novembra, da so veliki rudniki Rumence v Idriji zopet v obratu. Prometna uprava je v rokah inženirja Jaroslava Sotole.

Veleizdajniška afera v Mariboru.

Maribor, 4. januarja: Jugoslovansko državno odevništvo v Mariboru je pričelo preiskavo radi veleizdaje proti vodji socialistične stranke v Mariboru in članu štajerskega deželnega odbora, ker je sprejemal prijave glede pripadnosti k nemško-avstrijski državi. (V Obzoru, ki donša to vest, ni zabeleženega nobenega imena.)

Interpelacija poslanca Dulibiča:

V seji dne 4. oktobra je vložil posl. dr. Dulibič interpelacijo na domobranskega ministra, v kateri se pritožuje nad nečloveškim ravnanjem z bolnimi vojaki. Taki bolniki morajo mesece in mesece, da eno leto dolgo od bolnice do bolnice hoditi, da se jih pošlje nazadnje umirajoče domov. Družine takih vojakov se izjavljajo pripravljene in so v stanu, jim postreči, toda prošnje ostajajo brezuspešne, ne dajo jih domovi čeravno bi to ne bilo samo v interesu bolnega vojaka, ampak tudi v interesu vojaške uprave. Vpraša se ali minister noče pomagati.

Dalje je vložil v isti seji posl. dr. Dulibič interpelacijo na domobranskega ministra, v kateri se navaja, kako morajo vojaki, katere se mora odpustiti in kateri se nahajajo v Dalmaciji ter so tam pristojni, najprej potovati daleč kadru, da se podvrženo 14 dnevni kvaranteni. Šele potem jih pošljejo zopet v Dalmacijo, kjer jih odpuste naposled po večmesečnem čakanju in pošiljanju sem in tja. To povzroča ljudem veliko stroškov in neprijetnosti ter izgubo časa, vse to brez pravega vzroka. Vpraša, ali je minister pripravljen odrediti, da tako preganjanje vojakov, atere je odpustiti, v prihodnje odpade.

Zyonovi se ne vrnejo več.

Povodom časniških vesti o povzeti akciji za povrnitev cerkvenih zvonov nam poročajo od poučene strani, da ni upanja na vseh take akcije. (Obzor 5. jan.)

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so živela Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povišanje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko povišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izhaja iz ledca. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezni povzročujoče otrpnenja prebavnih organov. Trinarjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in isto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnahin trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretoij preobložen do skrajn moči v izvrševanju naročil za lekarnar in državne zaloge zato so prenosali z naročili družih trgovcev zdravili in leka se geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV
LINIMENT

prodira do sedeža bolečin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, putiki; otrpnenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinal itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Varčnost

Napredek

ALI HOCETE POMAGATI?

VLADA ZDR. DRŽAV

PROSI, DA SE VADIJO V

Varčevanju in Napredku

VSE osebe v Vseh rečeh,

AKO SLEDITE TEJ PROSNJI, JE DOKAZ

PATRIJOTIZMA in LOJALNOSTI.

VARČEVATI IN KUPITI

Vojne Varčevalne znamke

Zdr. Držav

BO POMAGALO VAM IN VAŠI DOMOVINI

Ali boste pomagali?

Vprašajte vašega župnika, duhovnika, postarja, predsednika kluba, pismonošo ali bankirja.

Oni Vam bodo povedali kako.

Patrijotizem

Lojalnost

Returning Soldiers and Sailors
Take Notice!

The U.S. Government has asked the Red Cross to keep a register of all men discharged from service. This can be done only if you take the trouble to see that your name is turned in. Fill in the lines below, cut out the square, and take or send it to the Red Cross Home Service and Civilian Relief Headquarters, Room 5, First National Bank, Calumet.

MY FULL NAME IS:

I live at.....

No.....St.....

My Mail Address is.....

I Was Discharged From:

Camp.....Date.....1918

Div.....Regiment.....Company.....

Rank.....Branch of Service.....

I Entered the Service:

Date.....19.....At.....

"SLOVENSKE NOVICE".

List za Slovence v severozapadu Zjedinjenih
Držav.

izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO
na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIČKO:

Za celo leto \$ 2.00
 Za pol leta \$ 1.00
 ZA EVROPO IN DRUGO INOZEMSTVO:
 Za celo leto \$ 3.00 ali 15 K.
 Za pol leta \$ 1.50 ali 8 K.

Posamezni listi po 5 ct.

NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
 ROKOPISI se ne vračajo.
 DOPISE brez podpisov se ne sprejmejo.
 V slučaju preselitve iz jednega v drugi kraj
 naj se nam obkroži naznaniti staro bivališče.

Dopisi, denar in naročilnina se dopošiljajo pod
 nazivom:

Slovenian Publishing Co.,
 211-7th Street,
 Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
 the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St
 Calumet, Mich.
 The only Slovenic paper in the Northwestern
 part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan
 Indiana and other Western States.
 Advertising rates sent on application.
 Entered at the Post Office at Calumet, Mich.
 as second class matter.

Telefon 6J.

CALUMET IN OKOLICA.

— Drugi teden v sredo bo praznik sv. Jožefa, patrona katoliške cerkve in ob enem poseben patron naše slovenske fare. Spodobno se, da ga ta dan zlasti počastimo in ga prosimo, da bi varoval njemu pod posebno varstvo izročene ovčice slovenske fare vsake nesreče, dušne kakor tudi telesne. In ker je v župniji izvanredno veliko Jožefov in Jožefin, jim vsem prav iz srca voščimo veselo godovanje!

— Še eden naših vojakov se je srečno vrnil domov. To je naš "basist" v cerkvenem zboru, saržent Jos. Elenich. Prišel je iz Camp Humphrey, Va., kjer je bival od septembra meseca naprej. Prej je bil na francoskem z Co. A. inženirjev in se je udeležil bojev pri Chateau Thierry. Nato je bil poslan nazaj v Zdr. Države, da je podučeval "rekrute". Ravno ko je bilo sklenjeno premirje, ga je vojaško poveljstvo hotelo poslati v častniško šolo. S sklenjenim premirjem pa seveda tega ni bilo treba. Dobro lošel, Joe, v naši sreči! Mr. Elenich je peti član Phoenix kluba, da se je vrnil srečno domov. Pričakujemo nestrpnost še dva druga člana, ki sta pa še na francoskem, namreč g. Joe N. Strucla, ki je z 85. divizijo in g. Johna Gazvoda, ki je z 32. okupacijsko divizijo. Te dve diviziji se boste ukreali baje drugi mesec.

— Zadnji teden smo poročali, da je bil odlikovan za hrabrost na bojnem polju z francoskim vojnim križcem Saržent Mathew G. Grahek. Po pomoti smo rekli, da je odlikovanec sin g. Math Graheka na sedmi cesti. Resnici na ljubo to popravimo. Odlikovanec je sin Mr. in Mrs. Jos. D. Grahek, 2401 B Str., Raymbaultown. Saržent Grahek je bil za prej enkrat odlikovan z angleško hrabrostno medaljo. Tudi dva njegova brata, Joseph in Frank sta se nahajala v vojni službi. Frank se je vrnil zadnji teden iz New Jerka. Čast, komur časti, pa brez zamere.

— Mestne volitve na Red Jacketu in Lauriumu so sedaj samo še zgodovi. Na Lauriumu in na Red Jacketu sta zmigala skozi in skozi "Nomination" tiketa. Udelež.

ba, zlasti od strani žensk je bila ogromna. Na Red Jacketu je bilo oddanih 714 glasov, na Lauriumu pa 1352.

— Naš rojak g. John Bohte iz B ceste Raymb. se je v sredo ponesečil v jami. Ko so streljali, je omenjeni bežal, pri begu se je pa spodtaknil ob kamen in padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Ojpeljan je bil takoj v bolnišnico, kjer mu bodo nogo zopet zravnali.

— Rev. J. Plaznik, naslednik pokojnega Father Kraschowitza kot župnik slovenske fare sv. Jurija v South Chicagu, je v Amerikanskem Slovencu priobčil sledečo sliko o življenju, delovanju, smrti in pogrebu naškega župnika:

Presenečeni smo bili zadnji ponedeljek, dne 3. marca, ko smo čuli, da je moral Rev. Alojzij M. Kraschowitz v bolnišnico, a še bolj presenečeni, ko smo čuli, da je še isti večer umrl. Umrl je v svojem poklicu in zaradi ljubezni do bližnjega. Pri svojem prijatelju, Rev. Mate Čaniču, je prečel cele noči; tudi je obiskoval bolnike za njega. Tu se je prehladil. Ko se je slabo počutil, je spravil vse v red, vse svetne stvari in ko je bolezen postala resna, tudi duševno. Bil je pri zaveti do zadnjega. Ob enajstih zvečer sta bili še njegova mati in sestra Amalija, pri njem. Ko sta odšli domu, je prišlo poročilo, da je gospod umrl. — Ko ga gledamo na mrtvaškem odru, zgleđa, kakor bi spal, nič mrtvaškega ni okrog njega. — Ležal je v župnišču, odkoder je bil prenešen v cerkev v četrtek zvečer. Začasno je prevzel župnijo v oskrbo njegov prijatelj Rev. P. Wencel Šolar iz St. Bede College, Peru, Ill.

Pokojni Rev. A. M. Kraschowitz je bil rojen 24. aprila leta 1879 na Vranovičah na Belokranjskem. Bil je najmlajši otrok v družini. Ko je bil deset let star, se je družina preselila v Ameriko, kjer je njegov oče bival še sedem let. Prišli so v Omaha, Nebraska in ostali tam dve leti. Odtam so šli v Chicago, kjer pa niso ostali dolgo, ampak so se stalno naselili v Kankakee, Ill. Mladenič je študiral ves čas v St. Viator's College. V mašnika je bil posvečen na sv. Jožefa dan leta 1904. Njegova prva služba je bila na župniji sv. Štefana v Chicagu. Po štirinajst mesecih je postal mil. g. nadškofu Quigleyu re. signacija in je prevzel hrvatsko župnijo v Englewood, kjer sedaj pastiruje Rev. Jos Študel. Po treh mesecih je prevzel mesto v St. Mary's Training School v Des-plaines, Ill., kjer je ostal nad leto dni. Kakega pol leta je bil tudi v Waukeganu, Ill. Leta 1907 pa je šel v Joliet pomagat, oziroma nadomestovat Rev. F. S. Šustersiča, do katerega je vedno gojil najglobokejšo spoštovanje. Zato ga dobro pozna in zdaj spoštuje njegov spomin vsak Jolietčan. Od leta 1911 se je trudil za čast Božjo na župniji svetega Jurija v South Chicagu.

Pokojni gospod je bil pravi duhovnik, veren, goreč in bogaboječ. Poštena družba mu je bila zelo ljuba. Čeravno ga je marsikdo obsodil ošabnosti, je vendar veliko večje število onih, ki se bodo še dolgo spominjali njegove prijaznosti. Posebno pa je bil goreč častilec presvetega Sra. Jolietško Apostolstvo molitve bo njegov večer spomin; kanon čno je je narumreč on ustanovil, ko je bil namestni župnik na župniji svetega Jožefa. Jolietčane je zelo rad imel. Kadar je imel kaj prostega časa, je prišel sem na počitek. Zadnjič je bil tukaj povodom Težak-Koče varjeve poroke. Isti dan je tudi pomagal kot diakon pri slovesni sveti maši - obletnici za rajnim Rev. J. Kranjcem; bilo je namreč 12. januarja. Ko so se v torek jutraj zvonovi pri cerki svetega

Jožefa v Jolietu žalostno oglasili, farani niso mogli verjeti, da ne bomo gospoda Kraschowitza več videli.

Njegova leta niso bila številna, a bila so dopolnjena z delom za sveto stvar. Njegova mati sme biti ponosna, da je vzgojila takega sina.

— O pogrebu Rev. A. M. Kraschowitza je napisal Rev. J. Plaznik sledeče poročilo:

V petek so bili položeni zemljiski ostanke Rev. A. M. Kraschowitza k večnemu počitku. Ob desetih se je pričelo slovesno mrtvaško opravilo. Molitvam je sledila slovesna sv. maša, katero je daroval pokojnikov sorodnik Rev. A. J. Rezek L. L. D. iz Houghton, Mich. Diakon je bil indijanski misijonar Rev. Simon Lampe, subdiakon pa Rev. F. X. Bajec iz St. Paula, Minn. Izmed slovenskih č: gg. duhovnikov je bil seveda zraven tudi Rev. P. Wencel Šolar, O. S. B., iz St. Bede College, Peru, Ill., nadalje: John C. Mertel, župnik slovenske cerkve Marijinega vnebovzeta v Pittsburgh, Pa., Rev. Jos. Škur iz Collinwood, O.; Rev. Marko Pakiz, West Allis, Wis., Rev. Jakob Černe iz Milwaukee; Rev. F. Podgoršek iz Whiting, Ind.; Rev. F. J. Azbe iz Waukegan; Rev. John Plevnik iz Joliet; Rev. Jos Študel iz Englewood; Rev. A. Širca, O. F. M., iz Chicagu; Rev. Kazimir Zakrajšek, istotam; Rev. J. Plaznik, te daj bivajoč v Jolietu. Kratak a jednat govor je imel Rev. F. J. Azbe. Mil. g. nadškof je nazadnje truplo blagoslovil. Večje število duhovnikov je sprejelo pokojnikove ostanke v Kankakee na pokopališče Mt. Hope. Na postaji so sprejeli truplo Kolumbovi Vitezji in Red Katoliških Borštarnjev. Predno je bilo truplo izročeno zemlji, mu je še enkrat govoril v slovo Very Rev. J. P. O'Mahoney, C. S. V., rektor v St. Viator's College. Truplo je še enkrat blagoslovil Rev. H. M. Shea, župnik cerkve sv. Patrika v Kankakee in spustil so je v hladni grob. Počivaj mirno!

Naznanilo.

Tem potom se naznanja vsem članicam Slov. Borštarnic, Court Corpus Christi Stev. 501 W.C. O. F. da bode imelo društvo svoje letno glavno zborovanje in volitev uradnic za letošnje leto v SREDO DNE 19 MARCA, ob 1. uri popoldan v navadni društveni dvorani.

Članice so vabljeni da se udeležijo točno ob 1. uri v polnem številu.

Z sestriškim pozdravom
 Mary Jerman
 Tajnica.

Naznanilo.

Ude društva Sv. Cirila in Metoda St. 9. J.S. K.J. se pozivlja, da se splošno udeležijo prihoda je mesečne seje v

NEDELJO DNE 16 t. m. Na dnevnem redu so zelo važne stvari, ki se tičejo Je Inote in članstva.

Nadalje se opominja cenjene sobrate, ker bode ta mesec prvi dvojni asessment naj bi vzel stvar vsak član v ozir ter točno plača omenjeno S tem bode veliko pripomogel k društvenem redu in uradnikom, ki bodo imeli toliko več dela pri tem

Z bratskim pozdravom
 Tajnik.

Naznanilo.

Iz urada društva sv. Petra št. 30 K. S. K. J. v Calumet Mich. se naznanja, da se je na zadnji rednji seji dne 9. Marca od vseh navzočih članov sklenilo, da bomo imeli običajno velikonočno spoved v soboto dne 22. Marca popoldne in zvečer; sv. obhajilo pa v nedeljo dne 23. Marca v pol 9. uri pri sv. maši. Torej se vsi člani prosijo in opozarjajo, da se te dolžnosti udeležijo in vpoštevajo društvena sklepe. Naposled da se naj vsi brez izjeme gori omenjenega dne zberejo ob 8. uri zjutraj v naši cerkveni dvorani, odkoder potem skupno odkorakamo v cerkev. S sobratskim pozdravom
 Preds. Mihael Majerle
 Taj. Paul K Madronič

N. REDING & SONS.

Prodaja blaga iz Textile predilnic in drugih tovarn v južnih in vzhodnih državah.

Te tovarne so nam ponudile nekatere zelo nizke in privlačne cene. Ker nismo založeni z veliko zalogo drage robe zato lahko damo kupcu popusta od 25c do 40c na dolarju.

Prodaja se pricne v Soboto, 15. marca in
 traja do sobote 22. marca-

Naša spomladanska za loga.

Prvovrstnih Gingham oblek za žene v kockach, štrafih v prostem Chambray v raznih barvah.

23c jard.

Bel Tissue Nainsook jard širok. Dopadlo se vam bo to platno po tej ceni. 23c za jard.

55c jard

2 1/2 jarda široke bele, trpežne plahte. Imajo malo bolj debele niti kot druge, dalj trpijo in imajo posebno močen rob. Cena 27c za jard.

33c jard.

Angleški Longcloth, en jard širok. Zelo gladko blago in eno najboljših na trgu. Cena 33c za jard.

25c jard.

Daisy muslin, en jard širok. Čisto bel in mehok. Cena 25c za jard.

28c jard.

Indian Head 27 inč širok, močno, a mehko. Za krila, deške obleke -Middy veste itd. Cena 20c za jard.

25c jard

Nainsook, jard širok. Zlasti pripraven za ženske spodnje obleke. Cena 25c za jard.

25c jard

Jard širok perkal, Standard 84 count razni vzorci. Cena 25c za jard.

89c jard

Namizni damask, 64 inč širok, izvrstna roba, čisto bel, satenasta površina. Slavnoznane Shamrock vrste. Cena 89c za jard.

27c jard

Lep Gingham za obleke, kockast ali v prostih barvah. Cena 27c za jard.

28c jard

Bela Shaker flanela, vredna 35c, čisto bela, 27 inč široka. Cena 28c za jard.

15c jard

Calico v svetlih, temnih in sivih barvah. Cena 15c za jard.

19c jard

Zaloga Foulards, Organdies, Demities, Muslini itd s podobami. Cena 19c za jard.

69c jard

Svilnati Marquissette, 36 inč, v prostih barvah in s podobami. Navadna cena 90c sedaj 69c za jard.

\$1.95 vsako

Posteljna pogrinjala. Bela, kroširana, marziljski vzorec. Boljše kakovosti, 72X84. Tehta čez 2 funta, nazobčan rob, odsekani vogli. Vsako \$1.95.

Svilnati Foulards iz garantirano čiste svile. Morda ste opazili v modnih magazinih cele obleke narejene iz suilatega Foulards s podobami.

Mi vam pokažemo nekaj teh novih vzorcev v oblekah, 5 jardov dolgi in 40 inč široki. Krasni novi vzorci so ravnokar dospeli iz New Yorka. Cena za blago za celo obleko 14.75.

N. REDING & SONS

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter dobro znan med Slovenci. Priporoča se v slučaju potrebe, istotako za krste in ženitnine.
 201 - 6. cesta Tel. 25
 Calumet Mich.

Na Calumetu 24 let

W. E. Steckbauer

Izdelovalec

UMETNIH SLIK

Cor. 5 in Oak cest

Psone 678-J. Calumet, Mich

DOBRI BANČNI PRINCIPI

Skózi cele naše bančne preiskušje držali smo se prav tesno principa da; ako hočemo napredovati moramo pomagati do izboljšanja in napredka vsim onim ki promot z nami.

Pri tem naprednem bančnem sistemom deluje namreč namreč posebna osko prijateljska dotika ki jo imamo z vsimi odjemalci in ulagatelji Calumet State Banke.

Naši uradniki uljueno vabilo nove ukkladatelje.

CALUMET STATE BANK.

Calumet Mich.